ДЕПАРТАМЕНТ АГРОПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА

Вісник Агрофорум № 23 (70) 2017

ЕЛЕКТРОННИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Львівщина поглиблюватиме співпрацю з Латвією в аграрній сфері 3

Невелике виробництво забезпечує якісними молокопродуктами школи та дитячі садки Львівщини – Володимир Слюз 16

Технологія зимівлі рибопосадкового матеріалу у ставах – Володимир Божик 21

Годівля вівцематок в зимово-стійловий період – Мирон Петришин 29

М. ЛЬВІВ, ВУЛ. ЗАЛІЗНИЧНА, 16, 2-Й ПОВ., ТЕЛ.: +38 (032) 294-84-03, +38 (067) 803-60-32,
E-MAIL: LVIVAGRI@GMAIL.COM
ІНТЕРНЕТ-СТОРІНКА ВИДАННЯ: WWW.AGROCHAMBER.LVIV.UA

Зміст номера

Львівщина поглиблюватиме співпрацю з Латвією в аграрній сфері.....3

Члени Львівської Аграрної палати ознайомилися з практичними аспектами експорту ягід та фруктів 4

На Львівщині обговорили актуальні питання розвитку ягідництва.....5

Понад 19 млн грн спрямують на підтримку аграріїв Львівщини в 2018 р.....6

Дорадники Львівщини провели інформаційний семінар для студентів..... 7

Перспективним для малих фермерських господарств є виробництво органічної продукції та нішевих культур.....10

Міністерство охорони здоров'я України вводить нові норми харчування.....11

Парламент вніс зміни до Податкового кодексу в частині оцінки землі 12

Мінекономрозвитку розширило список виробників в програмі компенсації при купівлі сільгосптехніки.....13

Державна реєстрація договорів оренди землі доступна онлайн.....14

Невелике виробництво забезпечує якісними молокопродуктами школи та дитячі садки на Львівщині – Володимир Слюз 16

Технологія зимівлі рибопосадкового матеріалу у ставах – В. Божик.....21

Годівля вівцематок в зимово-стійловий період – Мирон Петришин.....29

Критерії і вимоги до підготовки Проекту Статуту громади – Б. Колос.....34

Господарю на замітку..... 38

Анонс подій в Україні.....43

Львівщина поглиблюватиме співпрацю з Латвією в аграрній сфері

12-14 грудня делегація з Львівської області перебувала в рамках робочої поїздки в Латвійській республіці.

В рамках візиту підписано Протокол про наміри до співробітництва між Міністерством сільського господарства Латвійської Республіки та Львівською обласною державною адміністрацією.

У межах робочої поїздки в Латвію голова Львівської ОДА Олега Синютка та директор Департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації Наталія Хмиз ознайомилась із роботою сільськогосподарського кооперативу та Тукумського молокозаводу.

Відтак, представники Львівської області ознайомились із системою вирощування та переробки плодів та овочів на базі кооперативу «Зелта Абеле») («Zelta ābele»).

Зазначимо, що за останні п'ять років кооператив, використовуючи допомогу фондів Європейського Союзу, реалізував ряд інвестиційних проектів для збільшення ємності сховища, поліпшення умов зберігання а також модернізував обробку, упаковку і логістику продуктів.

Один з членів кооперативу – господарство «Pīlādži» вирощує не тільки яблука, груші, а й фруктові дерева та ягідні кущі, виробляє місцеві вина і кальвадос.

Окрім того, делегація з Львівщини відвідала Тукумський молокозавод («Tukuma piens»).Тукумський молокозавод один з найбільших в країні виробників органічних (біологічних) молочних продуктів. Високоякісну лінію продуктів Baltais EKO, яка виробляється з коров'ячого молока з біологічних ферм, оцінили споживачі не тільки в Латвії, але і в інших країнах.

Джерело: www.loda.gov.ua

Члени Львівської Аграрної палати ознайомилися з практичними аспектами експорту ягід та фруктів

13 листопада у Львові на базі ТОВ «РСП «Шувар» відбувся тренінг-семінар при підтримці ФАО на тему: «Практичні аспекти експорту ягід та дрібних фруктів до Європейського Союзу».

Із вступним словом до учасників семінару звернулися заступник директор Департаменту агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації Людмила Гончаренко, яка розповіла про основні тенденції розвитку ягідництва на Львівщині та інструменти державної підтримки аграріїв-садівників в області з обласного бюджету в поточному та 2018 році. Зокрема, для розвитку ягідних кооперативів області на 2018 рік планується виділити 1 млн грн у межах Комплексної програми підтримки агропромислового виробництва Львівської області на 2016-2020 роки.

Консультант ФАО Валерій П'ятницький у своїй доповіді ґрунтовно охарактеризував експортний потенціал аграрного сектору України.

Консультант ФАО Марк Халлієр розповів про тенденції європейського ринку ягід і здійснив огляд нормативних документів на ринку ЄС. Імпорт ягід в країни ЄС щорічно зростає і зараз оцінюється в 641 млн.євро. Експерт зазначив, що країни ЄС імпортують близько 2 тис. т свіжої лохини протягом періоду з квітня по травень і по 1 тис. т в червні, липні та вересні.

Фахівець ГУ Держпродспоживслужби Львівщини Богдан Строгуш охарактеризував питання щодо оформлення експортних партій ягід та фруктів з України в держави ЄС.

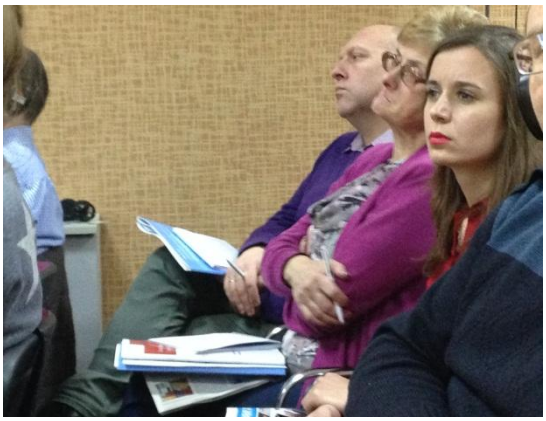

Участь у семінарі прийняли голова управи Львівської Аграрної палати (ЛАП) Ігор Вуйцик та члени ЛАП із різних районів області.

Джерело: Львівська Аграрна палата

На Львівщині обговорили актуальні питання розвитку ягідництва

14-15 грудня у Львові відбулася ІІІ Міжнародна науково-практична конференція «Технології та інновації: ягідництво та переробка».

Участь у конференції прийняли вітчизняні та польські експерти в галузі садівництва, виробники ягідної продукції з багатьох областей України і галузеві громадські організації.

Із вітальним словом до учасників заходу звернулася заступник директора Департаменту агропромислового розвитку Людмила Гончаренко, яка проінформувала про програми фінансової підтримки виробників ягідної продукції.

Керівник асоціації «Ягідництво України» Ірина Кухтіна у виступі охарактеризувала основні тенденції розвитку садівництва в Україні та світі. За словами експерта, світовий попит на ягоди щорічно зростає на 4-6 %, а по ягоді вирощеній за органічними технологіями – на 8-10%.

У своєму виступі І. Кухтіна також зупинилася на питаннях формування партії ягідної продукції для промислової переробки і для експорту на зовнішні ринки.

Директор компанії «Долина Агро» Олег Базюк розповів про сучасні тенденції та технологічні особливості вирощування лохини. Очолюване О. Базюком підприємство – провідний вітчизняний виробник посадкового матеріалу лохини, яка користується попитом в Україні та за кордоном.

В рамках конференції її учасники дізналися про світовим досвідом та технологіями вирощування ягід і ефективної високотехнологійної їх переробки.

15 грудня учасники конференції мали змогу відвідати компанію «Долина Агро» в Івано-Франківській області для ознайомлення з її діяльністю.

Джерело: Львівська Аграрна палата

Понад 19 млн грн - на підтримку аграріїв Львівщини в 2018 році

19,6 млн грн виділили з обласного бюджету на підтримку аграріїв Львівщини. Таке рішення 5 грудня, прийняли під час сесії Львівської облради. Кошти з обласного бюджету спрямують на виконання завдань і заходів Комплексної програми у вигляді фінансової підтримки на конкурсній основі.

Це зокрема фінансова підтримка суб'єктів господарювання агропромислового комплексу, фізичних осіб шляхом компенсації відсотків за кредитами (позиками), залученими в банківських установах чи кредитних спілках у національній валюті; фінансова підтримка суб'єктів господарювання агропромислового комплексу на зворотній основі у вигляді пільгових кредитів на реалізацію бізнес-планів; фінансова підтримка сільськогосподарських кооперативів у вигляді часткового відшкодування витрат на придбання посадкового матеріалу малини; фінансова підтримка суб'єктів господарювання в галузі сільського господарства у вигляді дотації на площу угідь, на яких проводитимуться заходи із збереження та відтворення родючості ґрунтів.

Також в області ввели новий напрям підтримки для сільськогосподарських кооперативів, членами якого є селянські, фермерські господарства, які здійснюють діяльність з вирощування малини. А також збільшили фінансову підтримку у вигляді пільгових кредитів на зворотній основі на реалізацію бізнес-планів в аграрному секторі до 14,9 млн грн.

Джерело: www.loda.gov.ua

Джерело: www.dairycongress.org/2018/ukr

Фото ЛАДС

Дорадники Львівщини провели інформаційний семінар для студентів

11-12 грудня у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького відбувся семінар-тренінг для студентів і викладачів на тему: «Отримання якісного молока».

В рамках заходу директор ЛАДС Іван Паньків, тренери Віталій Степанович, Роман Возний і Оксана Сеньків розповіли про сучасний досвід організації ефективного виробництва молока на фермах, забезпечення належної якості молока і розповіли про найкращі виробничі практики.

Важлива увага на семінарі приділялася дослідженню та аналізу всіх складових ефективного виробництва молока, що дозволяє бути конкурентними на ринку не лише крупним агроформуванням, але і невеликим фермам сімейного типу із сучасною організацією виробничих процесів та менеджменту.

Учасники семінару також відвідали молочну ферму Руслана Сало – учасника Проекту «Розвиток молочного бізнесу в Україні» та ознайомилися з роботою лабораторії з якості молока ЛАДС.

Відзначимо, що семінар-тренінг для студентів Львівського вишу відбувся за сприяння інформаційного проекту ЄБРР в Україні

Фото ЛАДС

Фото ЛАДС

Джерело: Львівська Аграрна палата

На Всеукраїнському форумі громад Львівщину представляли 20 голів ОТГ

4 грудня у Києві відбувався ІІ Всеукраїнський форум об'єднаних громад «Ініціативи, що змінюють життя» за участі Президента України П.Порошенка, Прем'єр-міністра В. Гройсмана та Голови Верховної Ради України А. Парубія. Із Львівської області на форум поїхали два десятки голів ОТГ, Перший заступник голови Львівської облдержадміністрації Ростислав Замлинський та директор Львівського ЦРМС Андрій Бринь.

За словами Віце-прем'єр-міністра України – Міністра регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадія Зубка, державна підтримка громад у 2018 році сягне 18,5 млрд грн. «За три роки державна підтримка на розвиток територіальних громад та розбудову їх інфраструктури зросла у 30 разів, в 2014 році вона становила всього півмільярда. За ці кошти повинні створити 200 опорних шкіл і 240 ЦНАПів, вирішити проблеми із дошкільною освітою і створенням нових місць у дитячих садочках, розбудувати первинну ланку медицини у сільській місцевості і створити протягом 2 років – до 1,5 амбулаторій», – наголосив Геннадій Зубко.

Із виділених 18,5 млрд грн., 6 млрд – це кошти ДФРР, 1,9 млрд – субвенція на ОТГ, 5 млрд – сільська медицина, 5 млрд – субвенція на соціально економічний розвиток, 250 млн – програма «Питна вода», 370 млн – на розбудову і будівництво футбольних полів».

Джерело: Центр розвитку місцевого самоврядування у Львівській області

На Львівщині працюватимуть вісім нових зернових елеваторів

На Львівщині будуються 8 зернових елеваторів загальною потужністю на 68 тис тонн. Про це інформує Департамент агропромислового розвитку Львівської ОДА.

В 2017 році аграрії області виростили хороший урожай сільськогосподарських культур, зокрема зернових та олійних культур – понад 1,4 млн тонн. Розвиток аграрного виробництва значно випередив темпи розширення інфраструктури зберігання.

Зазначимо, в листопаді цього року на Перемишлянщині в с. Болотня на базі ПП «Агрофірма Дзвони» запрацював зерновий елеватор потужністю 7,5 тис т.

Джерело: www.loda.gov.ua

XI СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВИСТАВКА

АГРОТЕХНІКА

28 лютого – 2 березня 2018

Місце проведення:

Арена Львів,

вул. Стрийська, 199, Львів

- **СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ТЕХНІКА:**
  - ✓ трактори, міні-трактори, мотоблоки
  - ✓ культиватори
  - ✓ кормоподрібнювачі, обприскувачі
  - ✓ картоплесаджалки
  - ✓ плуги, сівалки, косарки, копачки
  - ✓ зерноочисні машини
  - ✓ комплектуючі та запчастини
- **ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ТВАРИННИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ БІОМАСИ**
- **ЗАСОБИ ЗАХИСТУ РОСЛИН, ДОБРИВА, НАСІННЯ**
- **СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ І ПРОЕКТИ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ**

За підтримки
Департамент АПР ЛОДА

Генеральний інформаційний партнер
Пропозиція

Аналітичний партнер
АГРО ПЕРСПЕКТИВА

Генеральний інтернет-партнер
АГРОВЕКТОР

Інформаційні спонсори

Контакти
тел./факс: (032) 244-18-88
e-mail: expolviv@gmail.com
web: www.expolviv.ua

Організатор
Expo Lviv

Перспективним для малих фермерських господарств є виробництво органічної продукції та нішевих культур

Основними передумовами успішного розвитку малих фермерських господарств в Україні є два чинники – доступ до ресурсів у т.ч. земельних і стратегічно правильний вибір ринків збуту сільськогосподарської продукції, зазначила завідувач відділу земельних ресурсів та природокористування ННЦ "Інститут аграрної економіки", д.е.н. Ольга Ходаківська.

За її словами, у 2016 році в Україні існувало 32 тисячі малих фермерських господарств, які здійснювали свою діяльність на площі 2,7 млн га. При цьому середній розмір одного фермерського господарства становить 82 га.

Виручка від реалізації виробленої малими фермерськими господарствами продукції у розрахунку на 1 га угідь склала майже 11 тис. грн/га. При цьому їх прибуток трохи перевищив 3 тис. грн/га. Тобто, середньостатистичне господарство отримало лише 246 тис. грн прибутку, поінформувала експерт.

Обираючи спеціалізацію господарств та набір культур для вирощування, власникам малого аграрного бізнесу слід орієнтуватися на ті види продукції, що мають стабільно зростаючий попит як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. А також на ті, які здатні забезпечити найбільшу віддачу – від 30 тис. грн до 100 тис. грн – в розрахунку на 1 га, зазначила Ольга Ходаківська.

Найближчим часом будуть органічні продукти, а також горіхи, квасоля, пряноші, сорго, нут, горох, сочевиця, гірчиця, льон, коноплі, горіхи, ягоди – малина, полуниця, ожина, суниця, чорниця, журавлина тощо.

Слід зауважити, що за останні десять років обсяги експорту українських нішевих видів продукції суттєво збільшилися, зокрема, квасолі і коріандру зріс у 2,4 разу, горіхів – в 1,5 разу, насіння гірчиці – в 1,7 разу, полуниці й суниці – у 9,8 разу, нуту – у 10 разів, підсумувала Ольга Ходаківська.

Джерело: www.iae.kiev.ua

У Львові відбудеться семінар-тренінг «Тенденції розвитку кормовиробництва»

15-16 січня 2018 р. у Львівській торгово-промисловій палаті відбудеться семінар-тренінг «Тенденції розвитку кормовиробництва. Особливості впровадження. Проведення внутрішнього аудиту відповідно до вимог стандарту GMP + B1 «Виробництво, торгівля і послуги» та ISO 19011:2011».

Місце проведення: м. Львів, Львівська ТПП, вул. Стрийський парк,14.

Детальна інформація: http://lcci.com.ua/events/tendenciji-rozvytku-kormovyrobnyctva-seminar/

Джерело: www.lcci.com.ua

ДФСУ про призупинення блокування ПН/РК

Державна фіскальна служба України нагадує, що Верховна Рада України прийняла в другому читанні та в цілому зміни до Податкового кодексу, відповідно до якого вводяться нові тимчасові правила реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування.

Всі податкові накладні, реєстрація яких зупинена відповідно до критеріїв оцінки ступеня ризиків, мають бути зареєстровані в Єдиному реєстрі з 02.01.2018р.

Ця норма не буде розповсюджуватися на такі ПН/РК:

- станом на 1 грудня 2017 року не подані пояснення та документи;
- станом на 1 грудня 2017 року прийнято рішення про відмову в реєстрації та по яких не розпочаті процедури адміністративного або судового оскарження.

Податкові накладні, реєстрація яких зупинена з 1 грудня та по яких платником податку після 1 грудня подані пояснення і копії документів мають бути прийняті протягом 5 робочих днів. У разі, якщо у цей строк не прийнято та/або не надіслано платнику податку рішення про реєстрацію або відмову у реєстрації ПН/РК, реєстрація таких накладних здійснюється на наступний робочий день, за днем закінчення терміну розгляду пояснень і документів платника податку.

Нові норми вступають в силу з наступного дня після опублікування закону. СМКОР призупиняє дію на два місяці. За цей час від набрання законом чинності Кабінет міністрів має визначити новий порядок дії системи блокування податкових накладних.

Джерело: "Дебет-Кредит"

МОЗ вводить нові норми харчування

7 грудня набрав чинності Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 1073 «Про затвердження Норм фізіологічних потреб населення в основних харчових речовинах і енергії».

Документом переглянуто добові потреби для різних груп: калорійність харчування дітей та підлітків, дорослих, вагітних жінок та працівників особливо важкої фізичної праці. В оновлених нормах МОЗ зменшує норму потреби в енергії для дітей різних вікових груп за рахунок зменшення потреб у нетваринних білках та у вуглеводах, а норма потреби у найбільш збалансованих тваринних білках збільшена. Одночасно, зменшена потреба у жирах для дітей дошкільного віку та збільшена аналогічна потреба у жирах для школярів.

Переглянуті норми потреб у мінералах та вітамінах для дітей та дорослих. (зменшена норма потреб у вітаміні А, збільшена норма вітаміну D, фолієвої кислоти.) В оновленому документі вперше введено норми харчування для вагітних жінок та жінок, які годують груддю.

Джерело: "Дебет-Кредит"

Парламент вніс зміни до Податкового кодексу в частині оцінки землі

Під час голосування держбюджету на 2018-й рік 7 грудня були проголосовані важливі зміни і до Податкового кодексу, які стосуються земельних відносин. Зокрема, народними депутатами Олегом Кулінічем та Оксаною Продан було подано правки, що урегульовують питання індексації нормативно грошової оцінки земель на 2018 рік. За ухваленим рішенням, на наступний рік, НГО земель сільськогосподарського призначення не зміниться, оскільки коефіцієнт індексації, встановлено на рівні одиниці.

Крім того, відтепер, згідно доповнень до статті 12.3.3. Податкового Кодексу Державна фіскальна служба до 15 липня має публікувати затверджену на наступний рік нормативно-грошову оцінку земель на своєму офіційному веб-сайті, раніше за цією інформацією треба було звертатися до органів місцевої влади.

При цьому платник податків звільняється від відповідальності, якщо у розміщеній на офіційному веб-сайті інформації, на основі якої він розраховував податкове зобов'язання, виявлено розбіжності між даними ДФС та даними офіційно оприлюдненого рішення про встановлення розміру місцевих податків, зборів або НГО.

Нагадаємо, що НГО земель сільськогосподарського призначення використовується аграріями для розрахунку податків, орендної плати та різного роду державних мит за операції із земельними ділянками.

«Такі правки у Податковий Кодекс є своєчасними, оскільки, з березня цього року вступила в дію нова Методика нормативно грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення, що актуалізувала дані оцінки земель, які діяли з 1995 року», – прокоментував Роман Граб, експерт із земельних питань Асоціації «Український клуб аграрного бізнесу».

Також бюджетом на 2018 рік, передбачено проведення загальнонаціональної нормативно грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення, що може суттєво вплинути на оцінку сільгоспземель на всій території України.

Джерело: www.ucab.ua

Мінекономрозвитку розширило список виробників в програмі компенсації при купівлі сільгосптехніки

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України додало 20 виробників до переліку вітчизняних підприємств, закупівля агротехніки яких буде частково компенсуватися аграріям з держбюджету.

Згідно з оновленим списком, до переліку підприємств, вартість техніки яких буде компенсуватися, зокрема, додано ТОВ «Агроліга Трейд», ТОВ «Красіловагромаш», ТОВ «Іригатор Україна», ДП «Ливарний завод» і ТОВ «Еверласт».

Джерело: www.agrotimes.net

Названо самі перспективні країни для експорту агропродукції

Самими перспективними країнами для експорту української аграрної продукції в найближчому майбутньому стануть США, Китай та Японія

Про це під час IX Міжнародної конференції «Ведення агробізнесу в Україні» повідомив генеральний директор Асоціації «Український клуб аграрного бізнесу» Тарас Висоцький.

ucab
ukrainian agribusiness club

Рейтинг перспективних країни для експорту агро-продовольчої продукції з України – ТОП-50 країн

США	1.	6.	РОСІЯ
КИТАЙ	2.	7.	КАНАДА
ЯПОНІЯ	3.	8.	НІМЕЧЧИНА
МЕКСИКА	4.	9.	ЄГИПЕТ
ТУРЕЧЧИНА	5.	10.	ГОНКОНҐ

11. ІНДІЯ	21. ВЕЛИКОБРИТАНІЯ	31. ШВЕЙЦАРІЯ	41. ПОРТУҐАЛІЯ
12. ОАЕ	22. МАЛАЙЗІЯ	32. КАЗАХСТАН	42. ЙОРДАНІЯ
13. ІНДОНЕЗІЯ	23. ФРАНЦІЯ	33. ІРАН	43. МОЛДОВА
14. КОРЕЯ	24. ІРАК	34. НІДЕРЛАНДИ	44. БАНҐЛАДЕШ
15. БІЛОРУСЬ	25. АЛЖИР	35. АВСТРАЛІЯ	45. ДАНІЯ
16. ІТАЛІЯ	26. ІСПАНІЯ	36. ПАКИСТАН	46. КОЛУМБІЯ
17. В'ЄТНАМ	27. ФІЛІППІНИ	37. ТАЇЛАНД	47. ГРУЗІЯ
18. БРАЗІЛІЯ	28. СІНҐАПУР	38. БЕЛЬҐІЯ	48. ПЕРУ
19. ПОЛЬЩА	29. АВСТРІЯ	39. МАРОККО	49. ПІВДЕННА АФРИКА
20. САУДІВСЬКА АРАВІЯ	30. ІЗРАЇЛЬ	40. РУМУНІЯ	50. КАТАР

Джерело: www.agroportal.ua

Державна реєстрація договорів оренди землі доступна онлайн

6 грудня 2017 року Міністерство юстиції, Міністерство аграрної політики та продовольства, Державне агентство з питань електронного урядування та Фонд Східна Європа презентували нову електронну послугу з реєстрації договорів оренди земель сільськогосподарського призначення у режимі онлайн.

Перший заступник Міністра юстиції Наталія Бернацька зазначила, що даний сервіс дасть можливість без черг, без контакту з чиновниками і зайвих витрат часу подати заяву на реєстрацію договору оренди усього за кілька хвилин

«Для того, щоб зареєструвати підписаний контракт, достатньо завантажити сканкопію угоди про оренду землі сільськогосподарського призначення та підписати ці дані власним електронним цифровим підписом», – додала Н. Бернацька. Смс-послуга «Маяк» інформуватиме орендаря про початок реєстраційних дій щодо його земельної ділянки. Так, можна отримати смс про початок перереєстрації права оренди. Раніше це було доступно лише для власників земельних ділянок, а сьогодні вже і для орендарів», – підсумувала Наталія Бернацька.

Голова Державного агентства з питань електронного урядування Олександр Риженко зазначив: «Ще на стадії оформлення заявки код земельної ділянки, що вноситься, одразу перевірятиметься у Державному земельному кадастрі. То ж, якщо номер вказано невірно або така ділянка не значиться у кадастрі, подати заявку стане неможливо. Відповідно суттєво зменшиться кількість відмов у реєстрації такого договору з причини невірно поданих даних. Крім того, реєстратор автоматично отримає інформацію про власника земельної ділянки, договір на яку реєструється. Відтак подача заявки в режимі онлайн стане суттєвою економією часу та нервів усіх учасників процесу», – додав Олександр Риженко.

Заступник міністра юстиції з питань державної реєстрації Олена Сукманова розповіла AgroPolit.com про те, що послуга надається через компанію «Ліга Закон». За щомісячну абонплату (для фізособи – 34 грн, для юридичної – 300 грн) можна на свій телефон отримувати інформацію про початок реєстраційної дії з вашим майном.

За словами заступниці Міністра юстиції Н. Бернацької, реєстрація договорів на оренду землі захищає орендатора від ризику того, що ділянку в нього можуть відібрати або передати в оренду комусь іншому вже на стадії збору врожаю.

Електронна послуга Державної реєстрації договорів оренди землі вже доступна через веб-портал «Он-лайн будинок юстиції»: https://online.minjust.gov.ua.

Джерело: www.minagro.gov.ua ; www.agropolit.com

Вирощування шпинату: за рік можна зібрати три врожаї

Шпинат має короткий період вегетації, завдяки чому за рік можна зібрати три врожаї зеленого листя.

За літньої сівби врожайність становить від 15 до 20 тонн/га, за весняної – 6-10 тонн/га. Стиглість шпинату настає через 25-40 діб після появи сходів, коли на рослинах є 5-8 справжніх листків.

Оптимальна температура для проростання насіння шпинату становить 4 °С, для розвитку рослин – 15-18 °С. Холодостійка і морозостійка рослина витримує приморозки до -6…-12 °С.

Шпинат є рослиною довгого дня, але для нагромадження зеленої маси йому потрібен день у 10-12 годин, тому для скорочення світлового дня застосовують прийом накриття посівів шпинату темним матеріалом.

До інтенсивності світла рослини вимогливі середньо, можуть рости в частковому затіненні серед інших овочевих культур.

Водночас шпинат є надзвичайно вимогливим до вологості ґрунту. Вона потрібна йому постійно і рівномірно протягом усього вегетаційного періоду. Це пов’язано з тим, що шпинат слабо всмоктує вологу, але інтенсивно її випаровує. Дефіцит вологи різко посилює стеблування рослин.

Для вирощування шпинату придатні всі види зволожених ґрунтів, заправлені перегноєм або компостом, з близькою до нейтральної реакцією ґрунтового розчину на рівні pH 6-6,5, окрім кислих.

Внесення свіжого гною та використання азотних добрив підвищує врожайність, але при цьому погіршуються смакові якості зелені й підвищується вміст нітратів у ній.

Джерело: www.agrotimes.net

Всеукраїнська конференція «День Агронома - 2018»

20-21 лютого в Києві при підтримці журнал The Ukrainian Farmer й AGP Group відбудеться Всеукраїнська конференція «День агронома — 2018».

З питань участі звертайтесь до організаторів конференції:Для представників сільськогосподарських підприємств: Наталія Семенюк, моб. +38 097-605-55-07, 095-612-98-08, +38 044-287-88-30, E-mail: nataly.semenyuk@agpmedia.com.ua

Джерело: www.agrotimes.net

Розвиток сільських територій Львівщини суттєво залежить від можливості ефективного управління ресурсами та забезпечення зайнятості на селі. Успішний приклад розвитку кооперативного руху на Львівщині показує СВК «Добротворець», який успішно працює в смт. Добротвір, забезпечуючи потреби в молокопродуктах Кам'янко-Бузький район.

Незважаючи на важливу соціальну функцію кооперативу його діяльність стикається з численними перешкодами, які створюються потужними підприємствами Львівщини, що протягом декількох останніх років розглядають сільську місцевість області лише в якості постачальника дешевого молока. Крім того, ініціативні члени кооперативу, що хочуть заснувати фермерське господарство сімейного типу для забезпечення СВК «Добротворець» якісним молоком, стикаються з численними проблемами, розв'язання яких вкрай актуально на національному рівні.

Невелике виробництво забезпечує якісними молокопродуктами школи та дитячі садки Львівщини – Володимир Слюз

Директор СВК «Добротворець» Володимир Слюз: Наше невелике виробництво створено чотири роки і орієнтоване на забезпечення якісними молокопродуктами шкіл та дитячих садків Кам'янка-Бузького району. На даний час членами кооперативу є домогосподарства і сімейні ферми, які забезпечують виробничі потужності кооперативу якісним молоком і прагнуть збільшувати обсяги його виробництва.

Але численні системні проблеми перешкоджають, які не може розв'язати наше маленьке виробництво, фактично стримують можливості для забезпечення жителів сільської місцевості робочими місцями і достатньо стабільними прийнятними доходами. СВК «Добротворець», зазначає Володимир Слюз, хоча невеликий, але досить компактний, має виробничі потужності і при потребі може розширювати виробництво за умов незначної технологічної модернізації.

Львівська облдержадміністрація завжди підтримує запропоновані нами ініціативи щодо розвитку молочної галузі в регіоні. В цьому році на нашій базі при підтримці Департаменту агропромислового розвитку області відбувся виїздний навчальний семінар для фахівців Мінагрополітики України на якому також були присутні представники об'єднаних територіальних громад з вивченням досвіду нашої діяльності для можливого поширення в інших областях.

На даний час один із пріоритетів нашої діяльності полягає в пошуку оптимальних шляхів для збезпечення членів кооперативу поголів'ям корів із високою молочною продуктивністю. Це виявилося не дуже легким завданням, тому зараз спільно з Львівською аграрною дорадчою службою шукаємо варіанти.

Член СВК «Добротворець» Ольга Піпко: «Ми з чоловіком дуже хочемо мати малу сімейну ферму в с. Гайок Кам'янко-Бузького району з утримання корів для того, щоб наші діти мали змогу споживати якісну і безпечну молокопродукцію. Мій чоловік багато років жив на селі, працював і в тваринництві та у рільництві, працьовитий, а тому ми не боїмося роботи на селі».

Ми стикнулися з тим, що проживаючи багато років в селі не можемо взяти землю необхідну для сімейної ферми і невеликого пасовища. В нас вже є недобудоване приміщення і є навіть хлів, але все ж для малої сімейної ферми потрібна невелика земельна ділянка. Тримати корів на привізних кормах досить дорого, що зумовлює високу собівартість молока. Виробляти молоко на придбаних кормах, сплачувати податки, офіційну заробітну плату працівникам і ще мати прибуток неможливо. Та й бюджетні установи, на які зорієнтоване виробництво СВК «Добротворець», купувати молокопродукти за високою ціною не мають змоги. Таким чином, нам просто критично необхідно мати невелику земельну ділянку для заготівлі кормів для корів, а члени нашої сім'ї готові працювати. Проте сільський голова Прибужанівської сільської ради нам вже понад рік відповідає, що вільних ділянок немає.

Тому з урахуванням проведення аудиту сільськогосподарських земель, який з серпня 2017 року триває на Львівщині, ми чекаємо офіційного підтвердження того, що в сільській раді немає землі. Така ситуація у нас триває близько року.

На думку Ольги Піпко, більшості людей, які хочуть започаткувати ферму сімейного типу, в першу чергу, потрібна всебічна підтримка на обласному та районному рівнях, зокрема щодо виділення землі, племінної худоби, холодильного обладнання і доїльних апаратів. Фактично молодим сімейним фермам потрібні не так гроші, як основні засоби.

Марія Боднарусь, член СВК «Добротворець» в селі Незнанів, займається заготівлею та здачею молока з власного господарства останні 16 років.

Корів у нашому господарстві ми утримували завжди, але 16 років назад я почала працювати заготівельником молока в селі для ТзОВ «Молочна компанія «Галичина». Однак, згодом це підприємство дуже заборгувало жителям окремих вулиць села Незнанів за здану продукцію, та й селяни вимушені були дуже тривалий період очікувати назад оплату за здане молоко.

Марія Боднарусь зазначає, що жителі с. Незнанів почали активно співпрацювати з СВК «Добротворець» два роки назад.

«Ми маємо багато переваг – здаємо чисте високої жирності молоко за доволі високими цінами, зараз, наприклад, закуповуючи його в населення майже по 7,0 грн/л., – підкреслила пані Марія.

Жителі нашого села одержують стабільно високу закупівельну ціну із вчасним розрахунком, оскільки будучи членом кооперативу вони можуть контролювати ситуацію. Саме тому протягом останніх років в нашому селі спостерігається відносно стабільна чисельність поголів'я корів.

На думку М. Боднарусь, висловлену під час нашої розмови, саме невеликі фермерські господарства сімейного типу, які утримують 4-10 з високопродуктивних корів, можуть забезпечити стабільний дохід для своїх родин.

Підсумовуючи зустріч з господинею з села Незнанів, власниця господарства відзначила, що створення сприятливих передумов для розвитку малих сімейного типу фермерських господарств в рамках кооперативу створить передумови, щоб більшість жителів їх села мали стабільні доходи в Україні.

В селі Полонична протягом останніх двох років член СВК «Добротворець» Ярослав Гапій активно співпрацює з кооперативом і попри поважний вік (68 років) готовий до активної діяльності над відродженням економічної активності в рідному селі. Пан Ярослав протягом багатьох років і до 1996 року працював в сільському господарстві, сам вивчав будівельну, зоотехнічну і ветеринарну справу. Ще на початку 2000-х років в їх селі, згадує Я. Гапій, щоденно заготовляли до 4 тонн молока, які здавалися на молокопереробне підприємство в Радехові. Згодом умови розрахунків із селянами погіршувалися, що пояснювалося необхідністю модернізації та розвитку переробного підприємства. Ситуація із розрахунком за закуплене здане молоко поступово погіршувалася, зростала заборгованість, зокрема і розрахунки із заготівельником молока. Це призвело до теперішньої ситуації, при якій у селі утримується лише 100 корів.

На думку Ярослава Гапія, особливо критична ситуація склалася через занедбаність державної системи ветеринарної служби і відсутності штучного осіменіння. Йому часто доводиться особисто допомагати сусідам при розтелах корів, оскільки до найближчого ветлікаря щонайменше 12 км і потрібно витратитися на пальне та транспорт. З точки зору багаторічного ініціативного аграрника доцільно було б утримувати хоча б одного ветеринарного лікаря на сільську раду.

Повертаючись до Добротвора, де вже за декілька годин зміна технологів розпочне переробку молока, Вололимир Слюз розповів про середньострокові пріоритети діяльності кооперативу.

Основна увага буде приділятися участі в державних та обласних програмах підтримки агровиробників, в грантових проектах для того, щоб надати членам кооперативу племінну худобу, холодильне обладнання і збільшити доходи сільських жителів. На думку пана Володимира, саме кооператив мусить боротися за те, щоб розвивати село і підтримати селян, які у важкий перехідний період ще готові працювати, створювати сімейні ферми та відновлювати череди корів у селах.

Автор: Дмитро Соломонко.

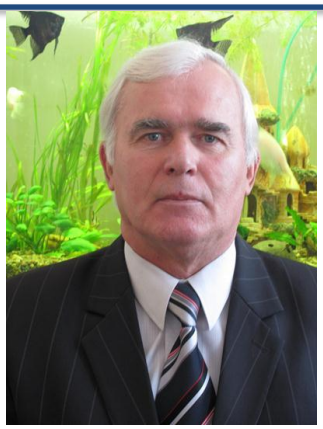

Технологія зимівлі рибопосадкового матеріалу у ставах

Володимир Божик, *кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри водних біоресурсів та аквакультутри, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького*

Успіх зимового утримання риби залежить перш за все від її фізіологічного стану, який пов'язаний з умовами нагулу, підготовки зимувальних ставів до експлуатації, умов середовища в них, які необхідно регулювати в процесі зимівлі.

Вимоги до зимувальних ставів. Для зимівлі риб використовують стави які відповідають таким вимогам. Глибина в них шару води, що не промерзає, має бути не менше 1,2 м, загальна – не менше 2,0 м. Стави мають бути забезпечені постійно водою, водообмін у них здійснюється за 12-15 діб (залежно від вмісту кисню). Дно ставів не повинно мати глибокого шару мулу, бути добре спланованим, дозволяти можливість повного спуску з нього води в період вилову риби, гідротехнічні споруди – забезпечувати гарантійний рівень води у ставах та нормативний водообмін.

Підготовка молоді риби до зимівлі. На зимівлю риба повинна йти фізіологічно підготовленою. Оцінка фізіологічного стану молоді риби проводиться за показниками її маси, коефіцієнта вгодованості, стану крові, хімічного складу тіла, стану здоров'я.

З метою забезпечення високих показників виживання, цьоголітки коропа мають бути добре підготовлені до тривалого голодування протягом зимівлі. Це забезпечується оптимальними умовами їх утримання протягом вегетаційного періоду. За хімічним складом цьоголітки коропа, за тиждень до посадки їх у зимували, повинні мати у тілі: вологи – 72-76 %, сухої речовини – 24-28 %. За загальними показниками біохімічного складу тіла вміст жиру в них перед зимівлею має становити: 3-4 % за утримання цьоголіток на природних кормах та не менше 8 % – на комбікормах; вміст протеїну – не менше 12 %. Слід пам'ятати, що цьоголітки в зимувальних ставах на енергетичних ресурсах власного організму утримуються практично 5-6 місяців. За цей період втрати маси у них становлять 10-12 %, жиру – до 50 %, білка – до 30 %. За 10-15 діб до пересадження цього-літок у зимували досліджують їх поведінку та стан здоров'я, проводять необхідні санітарно-профілактичні заходи. Здорова риба – ляклива, швидко рухається, уникає можливості триматися на поверхні води.

Маса цьоголіток, відповідно до рибоводно-біологічних нормативів для господарств різних фізико-географічних зон, має становити 25-30 г. Чим вища маса риби та її вгодованість, тим більше її виживання після зимівлі.

Коефіцієнт вгодованості за Фультоном риби є побічним показником її фізіологічного стану, базується він на зовнішніх ознаках риби, які характеризу-ють ступінь накопичення поживних речовин у тілі риби і у практичному рибництві є одним із основних показників готовності рибопосадкового матеріалу риб до зимівлі.

Таблиця 1

Показники нормативних значень коефіцієнта вгодованості риб за Фультоном

Види риб	Маса риби, г	*Фізико-географічна зона (зона рибництва)*	
		Полісся-Лісостеп (III-IV)	**Північний та Південний Степ (V - VI)**
Амурський сазан	>20	2,4	2,4 1
	19,9-10	2,6	2,6 1
	<10	2,8	2,8 1
Короп	>30	2,7	2,6 1
	29,9-20	2,8	2,7 1
	19,9-10	3,0	2,9 1
	<10	3,1	3,1 1

Практикою ставової аквакультури встановлено, що чим вищі показники; маси та вгодованості цьоголіток коропа, тим більше їх виживання за період зимі-влі. При масі понад 25 г виживання однорічок досягає 80-96 %, за маси 20-25 г – 70-80%, за її показників 15-20 г – 60-70 %; за маси 10-15 г – 30-50 %; маси менше 10 г – не вище 20 %.

Для визначення коефіцієнта вгодованості беруть проби цьоголіток по 30 екз. із кожної розмірно – масової групи. За показником коефіцієнта вгодованості можна прогнозувати результати зимівлі цьоголіток.

Підготовку зимувальних ставів до проведення в них зимівлі риби. Зимівлю риби розпочинають відразу після весняного їх розвантаження. Цей комплекс робіт спрямований на забезпечення повного розкладання органічних речовин, які накопичились у ставах за період зимівлі риби, а також на забезпечення сприятливих умов зимівлі. Проводять дезінфекцію ставів по вологому грунту безпосередньо після спуску зимувалів. По ложу ставу вносять до 2,5 т/га негашеного або 0,5 т/га хлорного вапна. Якщо в період зимівлі у ставу було відмічено захворювання риби, дно ставу дезінфікують подвійною дозою хлорного вапна, водозбірну мережу вапнують 10 %-ним розчином. Після висихання ложе ставу культивують на глибину 7-10 см і залишають став без води на весь вегетаційний період.

Восени за 3-4 тижні до залиття водою дно ставу боронують і утрамбовують котком. За 2 - 3 тижні до залиття водою знову проводять дезінфекцію зимувалів. Залиття їх водою здійснюють за 10-15 діб до пересадження в них риби з метою стабілізації у ставах гідрохімічного режиму.

Пересадження цьоголіток у зимувальні стави. Проводять такі роботи до встановлення від'ємних температур води, з урахуванням кліматичної зони, в якій розташоване господарство та прогнозу погоди, за температури води не вище 6-7^{0}С (краще за температури 5-6^{0}С). При проведенні таких робіт, з метою зменшення втрат енергетичних запасів цьоголіток, необхідно враховувати

можливість якомога більшого скорочення строків перебування цьоголіток у зимувальних ставах в яких практично відсутня природна кормова база, і відповідно з метою скорочення строків їх голодування – подовження утримання цьоголіток у вирощувальних ставах.

Пересадження цьоголіток на зимівлю за мінусових температур не допускається. Навіть короткочасне перебування риби на морозі призводить до обмороження зябер та шкіряних покривів. Як наслідок, це призводить до некрозу тканин, що сприяє виникненню захворювань у риби шкіри та зябер і в результаті може бути її масова загибель. Обморожуються найбільш великі риби, які мають велику поверхню тіла.

Спуск та облов вирощувальних ставів проводять у стислі строки, оскільки затримка цьоголіток у вирощувальних ставах призводить до ослаблення організму риби та зниження його зимостійкості.

З метою попередження травмування цьоголіток на всіх етапах їх пересадження (облов вирощувальних ставів, пересадження у транспорт, перевезення, сортування, підрахунки, санітарно-профілактичне оброблення тощо) слід застосовувати сачки місткістю не більше 3-4 кг, відра, баки та інші ємкості – до 12-15 кг, брезентові носилки – до 20 кг з глибиною до 30 см. Не допускається витримувати рибу у тарі без води, а також проводити її відлов у ставу бреденями, якщо шар води не перевищує 0,4 м.

Транспортувати рибу до зимувалів необхідно швидко та акуратно, не допускати сильного її трясіння. Співвідношення води та риби при транспортуванні залежить від температури та його тривалості.

За температури води нижче 6 ^{0}С допускаються співвідношення риби та води як 1:1 за умови, що транспортування триває 1 год. За більш тривалих пере-везень, або ж за температури води 8-10 ^{0}С на частину риби має припадати 2/3 – частини води, за температури вище 15 ^{0}С – 5 частин води.

Брезентові чани для перевезення риби повинні мати спеціальні рукава для спуску води та випуску риби. Для вивантаження риби із чанів у стави зручно також використовувати поліетиленові труби та спеціальні переносні дерев’яні лотоки, через які вода з рибою із рукавів або труб подається до ставів.

Зимівлю цьоголіток коропа та рослиноїдних риб проводять в окремих ставах (роздільно). Якщо вирощування було сумісним, сортування риби здійснюють у процесі облову вирощувальних ставів, використовуючи біологічні властивості товстолобів скочуватися першими (на потік води) у рибовловлювачі. З метою запобігання розповсюдження захворювання риби в період зимівлі, при пересадженні цьоголіток з вирощувальних ставів у зимувальні слід дотримуватись правила: кожен вирощувальний став – в окремі зимували.

З метою запобігання сильного виснаження організму цьоголіток, рибу в осінній період слід годувати до початку спуску вирощувальних ставів. За умови тривалого періоду наявності у зимувальних ставах підвищеної температури води (від 6-8 ^{0}С до 12-15 ^{0}С), а також низької маси та вгодованості молоді, як крайній захід, у них допускають годівлю риби. Корм задають на спеціальні столики, або годівниці, які встановлюють біля дамб недалеко від водовипуску. За температури води вище 10 ^{0}С добова норма корму не має бути більшою за 1-1,5 % від маси риби, за температури нижче 10 ^{0}С – не більше 0,5%, Поїдання кормів ретельно перевіряють, вносять необхідні корективи у норми годівлі з метою попередження забруднення ставів органікою, що може призвести до загибелі риби. Одночасно у зимувальних ставах проводять необхідні рибоводно-меліоративні заходи з метою забезпечення оптимальних умов у їх екосистемі.

Щільність посадки стандартних цьоголіток коропа та рослиноїдних риб у Поліссі, Лісостепу та Закарпатті становить відповідно: 600-650 тис.екз./га, у Північному та Південному Степу – 700-750 тис.екз./га та 500-550 тис.екз./га.

Зимувальні стави рибного господарства ДГ «Великий Любінь» Львівської дослідної станції Інститут рибного господарства НААНУ

Рибоводно-біологічний контроль за ходом зимівлі. Одним з основних завдань зимівлі цьоголіток є створення сприятливих гідрологічних та гідрохімічних умов. Вода, що надходить до зимувальних ставів, має відповідати рибоводним вимогам (табл. 2).

Якщо в джерелі водопостачання вода підкислена, на водоподавальній системі ставів встановлюють вапняні фільтри. За наявності залишків заліза проводять інтенсивну аерацію води до подавання її в зимувальні стави. Поява у воді сірководню свідчить про наближення задухи. У цьому разі слід вжити термінових заходів щодо збагачення води киснем. Підвищення показників окиснюваності, вмісту у воді амонійного та нітратного азоту свідчить про накопичення органіки її гниття, в зв'язку з цим необхідно збільшувати водообмін у ставах та аерацію води.

Таблиця 2

Основні вимоги до води у зимувальних ставах

Показники	Одиниці виміру	Норматив	Допустимі межі
Вміст розчиненого у воді кисню	мг/л	5 - 8	Не менше 4
Вільна вуглекислота	мг/л	До 10	До 15
Водневий показник води (pH)	мг/л	7 - 8	6 - 9
Перманганатна окислюваність	мгО/л	До 10	-
Азот амонійний	мгN/л	0,1 – 0,5	До 1,0
Азот нітритний	мгN /л	0,002 - 0,01	До 0,02
Залізо загальне	мгFe/л	До 0,3	-
Залізо закисне	мгFe/л	Не більше 0,05	-
Сірководень	мг/л	Не допускається	

У ставах має бути постійний водообмін для підтримання кисневого режиму, але він не має бути високим, щоб не призвести рибу до активного стану. На одну тону зимуючої риби повинно надходити до ставів 2-2,5 л/с води. За кого водообміну у зимувальні стави можна висаджувати до 25 т риби. Рекомендований водообмін у ставах становить 20-25 діб. Водообмін у зимувальних ставах необхідно підтримувати на постійному рівні. Від форми зимувальних ставів також залежить успіх зимівлі. Оптимальне співвідношення їх сторін становить 3 : 1, або 4:1, в таких ставах створюється менше застійних ("мертвих") зон. Протягом періоду зимівлі у ставах має підтримуватись постійна глибина води.

Успіх зимівлі цьоголіток безпосередньо залежить від підтримання на нормальному рівні в цих ставах гідрологічного, гідрохімічного та гідротермічного режимів. Контроль за ходом зимівлі риби здійснюється шляхом створення на них контрольних ополонок, які розташовують у різних місцях ставу і обов'язково на притоці та витоку. Біля донного водовипуску вільна від льодового покриву смуга має становити 0,5-1 м. Ополонки (1,5 м х 1,0 м) щодня необхідно очищати від льоду, їх обов'язково накривають матами, виготовленими із очерету чи комишу. На 1 га ставу влаштовують до 5 ополонок.

У зимувальних ставах щодня контролюють температуру, вміст у воді кисню, водневий показник води (pH). Оптимальною температурою води для зимівлі цьоголіток коропа у ставах є 1^0С. Разом з тим, короп добре переносить довгий період температури води 0,2-0,1^0С, якщо зниження її йде повільно без різких перепадів, Стабільність температурного режиму в підльодовий період утримання риби та повільність його змін є однією з важливих умов, які забезпечують нормальний хід зимівлі риби. Температуру води у ставах вимірюють щоденно в придонних її шарах спеціальним водним термометром.

Нормальний вміст розчиненого у воді кисню в зимувальних ставах становить 5-8 мг/л, якщо його концентрація знижується до 4 мг/л, воду необхідно аерувати. Визначення вмісту розчиненого у воді зимувальних ставів кисню проводять 1 раз на 5-10 діб, а за його зниження – щоденно. Проби води на вміст кисню відбирають на витоку у придонних шарах та на притоку води із водоподаючої системи, різниця в показниках між цими двома точками не повинна перевищувати 20 %. Якщо ця різниця виявлена, встановлюють причину підвищених витрат у ставу кисню і вживають термінові заходи щодо стабілізації газового режиму в зимувалах.

Повний хімічний аналіз води та іхтіопатологічний контроль за нормально-го ходу зимівлі проводять раз на 2 тижні. Щоденно проводиться також контроль за водообміном, станом гідроспоруд та джерела водопостачання.

У процесі зимівлі регулярно контролюють фізіологічний стан риби. Якщо в ополонках спостерігається поява риби та її посилений рух, це свідчить про незадовільні умови гідрологічного режиму, температури, або стану здоров'я риби. Спершу риба підіймається до поверхні водонапуску, а далі рухається центральною частиною ставу до водовипуску. Ослаблені риби тримаються біля поверхні води, підходять до берегової частини ставу.

Причиною руху риби може бути також різка зміна гідрохімічного режиму, температури води, сильне виснаження риби та захворювання. Таку рибу відловлюють, проводять іхтіопатологічне обстеження, визначають коефіцієнт вгодованості, показники якого наведені у таблиці 3. Якщо вгодованість відповідає нормі , причиною руху та загибелі риби можуть бути несприятливі умови середовища, або ж її захворювання. Загибель цьоголіток може бути при зниженні коефіцієнта вгодованості до 2 і менше, вмісту жиру – до 0,5%, білка – до 7% і менше.

Таблиця 3

Зміни коефіцієнта вгодованості цьоголіток коропа під час зимівлі

Зона	Вид риби	Маса риби, г	М і с я ц і				
			X - XII	I	II	III	IV
			Коефіцієнт вгодованості				
Полісся	Коропово-сазановий гібрид	20	2,7	2,6	2,5	2,4	2,3
		10 - 19	2,8	2,7	2,6	2,5	2,4
	Короп	20	2,8	2,7	2,7	2,6	2,5
		10 - 19	3,0	2,9	2,9	2,8	2,7
Лісостеп	Короп	30	2,9	2,8	2,8	2,7	2,6
		20 - 29	3,0	2,9	2,9	2,8	2,7
		10 - 19	3,1	3,0	3,0	2,9	2,8
Степ	Короп	30	2,6	2,8	2,5	2,4	2,3
		20 - 29	2,7	2,6	2,6	2,5	2,4
		10 - 19	2,9	2,8	2,8	2,7	2,6

Розвантаження зимувалів. Розвантаження зимувалів та пересадження однорічок у нагульні стави необхідно проводити у стислі строки (1,5-2 тижні) за низької температури води (4-6 °С), враховуючи погодні умови та застосування необхідних заходів, які б гарантували рибу від переохолодження в період заморозків та холодного вітру.

Затримка цьоголіток риби у зимувалах навесні за поступового підвищення температури води з 6 до 10^0С та вище призводить до різкого їх схуднення. За місяць весняного голодування за таких умов однорічки витрачають майже стільки ж поживних речовин тіла, скільки за 6 місяців зимового голодування. Чим нижча маса однорічок, тим вища їх загибель.

Вилов риби із ставів, підрахунок, визначення маси, сортування та пересадження їх до нагульних ставів проводиться з дотриманням тих же умов та санітарно-профілактичних заходів, що і при пересадженні риби на зимівлю. При облові ставів однорічок виловлюють спочатку по приспущеній воді, далі – у рибозбірній ямі або рибовловлювачі. Виловлену рибу обліковують (зазвичай об'ємно-масовим методом), визначають середню масу однорічок, їх виживання обстежують стан здоров'я, проводять профілактичну обробку, транспортують до нагульних ставів.

Основні нормативи зимівлі цьоголіток та транспортування молоді риб на різних етапах розвитку наведені у таблиці 4.

Таблиця 4

Рибоводно-біологічні нормативи зимового утримання риби

Показники	Фізико-географічні зони			
	Полісся	Лісостеп та Прикарпаття	Північний Степ	Південний Степ
Глибина шару води, що не промерзає	1,2	1,2	1,2	1,2
Водообмін, діб	12 - 15	12 - 15	12 - 15	12 - 15
Тривалість наповнення ставів	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Тривалість скиду води зі ставу, діб	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1
Щільність посадки цьоголіток у зимувальні стави за роздільного утримання риби, тис.екз./га				
Короп	600	650	700 – 750	700 - 750
Рослиноїдні риби	450	450	500 - 550	500 - 550
Виживання однорічок, %				
Короп	75	80	85	85
Рослиноїдні риби	75	75	80	80
Щільність посадки ремонтно-маточного матеріалу у зимувальні стави, т/га	10 - 15	10 - 15	15 - 20	15 - 20
Втрати маси цьоголіток за період зимівлі, %	12	11	10	10

Годівля вівцематок в зимово-стійловий період

Мирон Петришин, *провідний науковий співробітник лабораторії дрібного тваринництва Інституту сільського господарства Карпатського регіону НААН*

Потреба овець в поживних речовинах змінюється впродовж продуктивного річного циклу і залежить від величини тварин (маси тіла), фізіологічного стану, рівня продуктивності. Найбільш суттєвими є такі зміни у вівцематок так як вони пов'язані із заплідненням, виношуванням та вигодовуванням приплоду. Вівцематки є найважливішою групою тварин в господарстві, котра виробляє основну масу продукції. Тому питання забезпечення їх належної годівлі в зимово-стійловий період має пріоритетне значення, оскільки співпадає в часі з такими важливими моментами як вагітність, окіт та вигодовування приплоду (підсисний період).

В умовах Карпатського регіону перша половина вагітності вівцематок співпадає в часі з початком стійлового періоду. Особливість моменту полягає в тому, що з 30 до 90 днів вагітності відбувається розвиток плаценти. Від цього залежить стан обміну поживними речовинами між організмом матері та плодами. Недостатня годівля буде негативно впливати на розвиток плаценти та, як наслідок – на величину, розвиток і життєздатність майбутнього потомства .

Основне завдання на цей час – підтримання середньої вгодованості у дорослих маток та авансованої годівлі первісток, спрямованої на продовження їх росту. Під час стійлового періоду основним кормом повинно бути якісне лучне сіно (досхочу) і невелика кількість (150–200 г концентратів). Якщо спостерігається надмірне ожиріння маток, то концентратів не згодовують. При цьому тварини повинні мати вільний доступ до мінеральної підгодівлі та 10–15 л свіжої чистої води.

Останні шість тижнів вагітності є найбільш критичним періодом в годівлі овець. В цей час відбувається близько 70 % росту плода, розвиток і підготовка молочної залози до лактації. Оптимальні кондиції маток перед окотом – середня вгодованість. Недостатня або надмірна годівля спричиняє небажані наслідки у вигляді народження занадто дрібних, або ж занадто великих ягнят. У першому випадку маленькі ягнята будуть мати гіршу резистентність та енергію росту, а надміру великі плоди будуть спричиняти ускладнення при родах.

Раціон маток в цей період складається із якісного сіна і 250–450 г зернових кормів. Для багатоплідних маток даванка концентратів значно вища і складає 600–800 г. Згодовування вівцематкам таких значних обсягів концентрованих кормів потрібно починати із 150–200 г на добу і поступово збільшувати, доводячи до визначених розмірів добової даванки протягом тижня. Високі даванки концентрованих кормів під час пізньої вагітності пов'язані із зростаючими потребами в поживних речовинах та зменшенням можливості споживати більшу кількість сухої речовини корму. Збільшуючись в розмірах за рахунок росту плода і навколоплідних вод матка займає все більше місця в черевній порожнині, займаючи при цьому простір необхідний для максимально наповненого рубця.

В день після окоту вівцематки повинні мати вільний доступ до свіжої чистої води і високоякісного сіна. Згодовування концентратів починають за 2–3 дні після окоту, а на повний раціон переводять через тиждень. Правильно підготовлені до окоту матки продукують переважно більше молозива, ніж необхідно для їх приплоду. Для запобігання захворювання вимені і стимуляції молокоутворення їх періодично здоюють. Отримане молозиво можна заморожувати і використовувати при потребі для випоювати ягнятам-сиротам, ослабленим ягнятам, народженим від первісток чи маломолочних маток.

Перша половина лактації характеризується найвищими фізіологічними потребами організму вівцематок, тому рівень годівлі в цей період повинен бути найвищим. Ягнята в перші чотири тижні повністю залежні від материнського молока, тому годівля повинна бути спрямована на оптимізацію молочної продуктивності. Жирові резерви тіла маток використовуються для забезпечення 25–30 % енергії, необхідної для утворення молока протягом першого місяця після окоту. Тому вівцематки переважно втрачають вагу протягом цього періоду навіть при високому рівні годівлі. Раціон повинен складатися із високоякісного сіна досхочу, соковитих і концентрованих кормів залежно від живої маси вівцематки та кількості ягнят. Так, матки живою масою 50 кг повинні крім сіна отримувати 3–4 кг силосу або 2–3 кг сінажу, 300–400 г зернових кормів. В гірських умовах, де в особистих селянських чи невеликих фермерських господарствах немає умов для заготівлі силосу чи сінажу, лактуючим маткам крім сіна згодовують по 2–3 кг кормових буряків та 0,2 кг зернових кормів. Маток із двійнями і трійнями необхідно утримувати окремо від маток з одинаками, оскільки їх потреби в поживних речовинах значно вищі. Лактуючі матки повинні мати вільний доступ до чистої свіжої води і мінеральної підгодівлі.

Гарантією вирощування здорових і життєздатних ягнят є вчасне отримання ними материнського молозива в необхідних кількостях. Молозиво багате на енергію, протеїн, вітаміни і мінерали. Найважливіше, що воно містить материнські антитіла, котрі допомагають захистити новонародженого від патогенних бактерій в ранній період життя.

Ягнята спроможні засвоювати антитіла з молозива від 12 до 18 годин після народження. Через це кожне новонароджене ягня потрібно погодувати молозивом протягом перших 30 хвилин життя, коли найкраще відбувається адсорбція антитіл, і не пізніше 12 годин після народження. Кількість випоєного за один раз молозива повинна становити 50 мл/кг маси тіла ягняти, і не може бути не менше 210 мл за перших 24 години життя.

Новонароджені ягнята мають обмежений запас енергії для підтримання температури тіла. Тому вчасне отримання перших порцій молозива дасть змогу поповнити енергетичні резерви та уникнути переохолодження організму (гіпотермії). Це має важливе значення при зимових і ранніх весняних окотах, коли температура оточуючого середовища порівняно низька. Молозиво є важливим джерелом вітамінів А і Е, має послаблюючу дію і сприяє вчасному очищенню кишечника і видаленню первинного калу.

Вівцематки продукують молозиво приблизно 24 години після окоту. У випадках коли матка має надлишок молозива, його здоюють і використовують для годівлі ослаблених ягнят, або ж заморожують. У випадках, коли ягня не може отримати материнське молозиво внаслідок загибелі матки, її захворювання на мастит чи з якоїсь іншої причини, його випоюють молозивом іншої вівці, котра також щойно окотилася. При відсутності такої можна використати свіже молозиво кози чи корови. Бажано мати постійний резерв замороженого молозива, корисні властивості якого в такому стані можуть зберігатися протягом року і більше. Заморожування молозива потрібно проводити дрібними порціями, в кількостях достатніх на одне випоювання. Розморожувати потрібно на водяній бані при температурах, близьких до температури тіла (не вище 40° С) для того, щоб уникнути руйнування антитіл. Не використовувати для розморожування молозива мікрохвильові печі та не заморожувати розморожене молозиво повторно.

Ягнята народжуються з недорозвиненим травним каналом – у них не функціонують передшлунки (рубець, сітка, книжка). Тільки в місячному віці у рубці ягнят з'являється мікрофлора, а в два місяці спостерігають жуйку. Проте дійсно жуйними їх можна вважати орієнтовно з 3-місячного віку. Починаючи з 7−10 денного віку ягнят привчають до поїдання зернових та грубих кормів. У спеціально обладнаних їдальнях ягнята повинні мати вільний доступ до суміші дробленого чи плющеного зерна вівса і кукурудзи, соєвої макухи чи шроту (10 %) та високоякісного бобового сіна чи отави. Раннє привчання до поїдання

грубих кормів стимулює розвиток передшлунків у ягнят та сприяє кращій адаптації до переходу на повне живлення рослинними кормами після відлучення. При цьому слід мати на увазі що:

− зерносуміш кожного дня повинна бути свіжою, не з'їдені залишки не залишати на ніч і згодовувати дорослим тваринам;

− оскільки маса тіла у ростучих ягнят збільшується за рахунок м'язової тканини, а не жирової, то рівень сирого протеїну в раціоні повинен становити 18−20 %, при чому використання небілкового азоту (сечовина, амонійні солі) неприпустиме;

− годівниці для зернових кормів слід облаштувати так, щоб ягнята не могли залізати і ходити в них – забруднений корм погано поїдається і підвищується імовірність виникнення розладів травного тракту;

− ягнята повинні мати вільний доступ до мінеральної підгодівлі та чистої води;

− підстилка повинна бути чистою, сухою, теплою;

− не менш ніж за 20 днів до відлучення ягнята повинні вміти споживати всі корми, які їм будуть згодовувати після відлучення. У випадку пасовищного утримання – самостійно пастися.

Вирощуючи горох аграрії заощаджують на азотних добривах

У поточному сезоні валовий збір гороху перевищив 1,1 млн тонн. На думку експертів збільшення виробництва спричинене не тільки попитом на зернобобову, але й підвищенням цін на мінеральні добрива.

Родіон Рибчинський, керівник спілки «Борошномели України» вважає, що збільшення виробництва гороху спричинене не лише високим попитом на цю бобову культуру на світовому ринку, а й високі ціни на мінеральні добрива, повідомляє golos.com.ua.

«Подорожчали азотні добрива, відповідно, господарники взялися природним шляхом насичувати азотом ґрунт – за допомогою бульбочкових бактерій, які сконцентровані на корінні рослини. Суто агротехнічний прийом. Збіглися два моменти. З одного боку – здорожчання добрив, з другого – попит на горох на зовнішніх ринках», – пояснює експерт.

Нагадаємо за останні 5 років посівні площі під культурою поступово збільшувались і у поточному сезоні становили 411 тис. га, проти 189 тис. га у 2013 році. Разом з тим, цьогоріч, аграріями зібрано на 383 тис. тонн гороху більше ніж роком раніше.

Джерело: www.superagroom.com

Використання джмелів-запилювачів збільшує урожайність плодово-ягідних та овочевих культур

Досліди, проведені представниками фонду «Жива країна» у співпраці з аграріями, дали обнадійливі результати: використання джмелів-запилювачів збільшує врожайність плодово-ягідних і овочевих культур на 30-45%. Проект по розведенню джмелів-запилювачів був представлений на Міжнародній спеціалізованій виставці з виробництва, обробки, переробки та зберігання плодоовочевої продукції в Україні та СНД «Fresh Business Expo 2017».

На сьогоднішній день є чимало свідчень того, що джмелі запилюють рослини ефективніше, ніж бджоли. Наприклад, дослідження, проведені Інститутом біології рослин в Австрії, показали, що при запиленні джмелями кількість плодів гарбуза збільшується на 30%, а загальна маса їх насіння на 19-38% більша ніж на площах, де використовувалися бджоли. Інститут Стерлінга в Великобританії проводив аналогічні дослідження на запиленні малини і відзначив збільшення врожайності на 27%.

Представники фонду «Жива країна» провели детальні дослідження в умовах клімату і ґрунтів нашої країни. Юлія Рябцева, кандидат біологічних наук розповіла, що дослідження проводилися протягом двох років на різних культурах. На плантаціях суниці садової збільшення врожаю склало 42,9%, урожай малини збільшився на 28,8% і на 19% на двох різних сортах, черешні – на 29,93% і 37,47%, яблук – на 26%. Особливо ефективним виявилося використання джмелів для запилення гарбуза: маса мокрих насіння олійної гарбуза зросла на 119%.

За словами Богдана Мазніцького, виконавчого директора фонду, використовувати джмелів можна разом з медоносними бджолами. У такому випадку ефективність запилення підвищується.

При цьому плануючи запилення, треба враховувати кормову базу і розраховувати оптимальну кількість комах-запилювачів. Наприклад, для ефективного запилення суниці необхідно 6-9 джмелиних сімей на гектар, малини – 6, черешні – 6-12, гарбуза – 2-4, конюшини – 9 сімей на гектар.

Найбільш перспективним є використання джмелів на «важких» для інших запилювачів культурах – гарбузі, томатах, що набирає зараз популярність голубиці. А взагалі, за результатами експериментів, крім названих культур, найкращий ефект можна отримати при запиленні наступних рослин: овочевих – перцю, баклажанів, огірків, кабачків, баштанних – дині, кавуна, ягідних – суниці садової, чорниці, ожини, смородини, агрусу, малини, плодових – персика, черешні, вишні, груші, яблуні, сливи, абрикоси.

Джерело: www.superagroom.com

Критерії і вимоги до підготовки Проекту Статуту громади

Богдан Колос, *Голова комісії з питань децентралізації, державного управління та відбору, призначення і контролю народом урядових кадрів та звільнення і покарання їх за правопорушення Громадської ради при Львівській облдержадміністрації.*

Людина народжується із комплексом природних потреб, незадоволення яких може призвести до її загибелі. Це фізіологічні потреби у космічній і сонячній енергії, диханні та повітрі, воді, їжі, теплі, сні, спокої та відпочинку, житлі, самозбереженні й безпеці життя, здоров'ї, свободі, любові, сексуальному задоволенні та дітонароджуванні, потребі у власності, гігієні тіла та організму, чистоті екології.

У процесі становлення людини як особистості у неї формуються набуті, бажані, суб'єктивні психологічні, духовні та економічні потреби, незадоволення яких не загрожує її життю і здоров'ю, але й не сприяє її цивілізованому зростанню.

Для того, щоб отримувати необхідні блага, людина в кооперації з іншими людьми повинна виробляти їх для себе. Щоб мати здатність до такої співпраці людина повинна сформуватися фізично, психічно й психологічно здоровою, набути певні фахові знання і практичні навички та стати високосамоорганізованою соціально активною і суспільно корисною особистістю-виробником.

Кожна людина в момент свого народження автоматично, волею Бога, наділяється невід'ємними природними свободами, правами, безпекою і найвищою владою в громаді та державі, які є священними і недоторканними. Тобто, вона наділяється найвищою владою над собою та пропорційною часткою усіх без винятку природних ресурсів своєї держави і суспільного майна. Тому всі громадяни України є спілкою співвласників усієї держави, її засновником і єдиним колективним власником, господарем, найвищою і єдиною владою. А влада в державі – це Воля її громадян. Отже, терміном *«влада»* можна називати лише народ. А всі урядові структури (урядовці, поліція, прокуратура, суди, служба безпеки, військові та інші) є лише його виконавчими службами (слугами, наймитами), котрі зобов'язані лише ефективно управляти потенціалом держави, а не розпоряджатися ним на власний розсуд.

Оскільки людина живе в спільноті, то вона зобов’язана шанувати свободи і права не тільки свої, але й інших. Тобто, в неї виникають *суспільні обов’язки, права та відповідальність*. Тому абсолютної свободи не існує, оскільки жити в суспільстві, але бути повністю вільним і незалежним від нього неможливо, оскільки кожна людина зобов’язана підпорядковуватися загальноприйнятим народом нормам взаємовідносин.

В ідеалі потрібно досягти *збалансованості та гармонії* між природними свободами людини та її суспільними обов'язками, правами й відповідальністю. Для такого суспільства не існує нічого неможливого, бо один мудро наказує, інші усвідомлено виконують.

Щоб формувати таку людину, потрібно виробити базові загальнонаціональні критерії її формування: недоторканність чесних громадян; зразок у навчанні, праці й поведінці; висока мораль, національний патріотизм і високий професійний рівень; захист і примноження природи, історії і культурної спадщини нації; нетерпимість до зла і несправедливості; обов'язкова участь в управлінні людськими спільнотами усіх рівнів – місцевою, населених пунктів, нації і держави та інші.

Людина – істота суспільна. Тому повна її самореалізація можлива лише в спільнотах: сім'ї, родини, професійного колективу, громади, нації та народу держави. Для цього всі члени спільноти виробляють норми та критерії взаємовідносин між собою. Тобто, мистецтво взаєморозуміння та взаємодії між собою досягається ними за допомогою *демократії (самоврядування, народовладдя)*, яка з грецької мови означає «демос – народ», «кратія – керувати», *дослівно – «народ керує»*. Отже, справжня демократія – це найсуворіша високодисциплінована форма державного устрою. Це – ідеальний порядок, дисципліна, справедливість і безпека.

Повсякденна самореалізація людини на щоденному побутовому рівні якнайповніше реалізується у громаді свого населеного пункту, а на стратегічному рівні – у державі. Щоб забезпечити найкомфортніші умови для самореалізації людини на цих двох рівнях потрібні велетенські теоретичні знання та практичні навички з науки управління, господарських процесів, макро- й мікроекономіки, фінансів і права. Ці процеси у десятки тисяч разів складніші за найбільш складні космічні та комп'ютерні технології. Тому до управління населеними пунктами і державою неприпустимо допускати дилетантів і невігласів.

Для стабільного гармонійного і безконфліктного розвитку держави потрібно виробити стратегічні критерії і вимоги до її побудови спираючись на: на найвищі Божі (вищі, об'єктивні, природні, космічні) закони; недоторканні природні свободи, права, безпеку і найвищу владу людини в громаді та державі; її суспільні обов'язки, права і відповідальність; національну історію, культуру, традиції, звичаї і неписані правила буття нації; правила науки управління державою; новітні державотворчі досягнення народів світу.

Національна ідея – це «технічне завдання» для побудови держави, головні пріоритети, загальнонародна кінцева мета всього народу, яка його повинна об'єднувати і якій він повинен підпорядковуватися та діяти як одна високоорганізована команда. Це місія, призначення, бажаний сенс, спосіб життя і буття українців. Ці пріоритети є найвищими і правильно приводять в дію всі процеси державотворення. Це дороговкази, за якими нація визначає своє майбутнє.

До головних критеріїв (пріоритетів) побудови держави належать:

а) Недоторканність кордонів та унітарність і неподільність історичної території корінної титульної нації етнічних українців, котрі складають близько 80% від всього населення. Повна автономія, самоврядування та відродження сіл, селищ, міст;

б) Громадяни України є власниками всіх нерукотворних ресурсів держави і повинні контролювати їх використання виключно для підвищення добробуту своїх громадян. Кожна національна меншина може використовувати їх лише в межах своїх національних квот.

Продаж чи передача землі у власність повинна бути заборонена назавжди, бо вона дана Богом усім поколінням українців. Для забудови і ведення домашнього господарства земля повинна передаватися в безоплатне користування згідно встановлених законом норм (10-30 арів). Вище цих норм земля повинна передаватися виключно у платне користування.

Бережливо ставитися до природи з повною забороною шкідливих виробництв в Україні.

Опиратися на власне ресурсне й енергетичне забезпечення, звівши до мінімуму залежність від інших держав;

в) Україна повинна визначати свою історичну місію, роль,унікальність і неповторність у сучасному світі: хто вона і що цінного несе іншим;

г) Найвищою цінністю, центром опіки і мірилом усіх речей у державі є чесно і прибутково працююча людина з її потребами й інтересами, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека та добробут.

Чесна високоприбуткова праця повинна бути дуже вигідною, а паразитування, злодійство і нетрудові доходи – смертельно небезпечними.

Держава повинна бути справедливою, стабільною і комфортною для своїх громадян та створювати для них всі умови для повної самореалізації їх потенціалу і можливостей та творення для себе добробуту і процвітання. Щоб людина займалася тим, що відповідає її природним даруванням і мала змогу відпочивати та отримувати блага і послуги такого рівня, який би забезпечував їй високу розумову і фізичну працездатність. Держава повинна нести перед громадянами за це відповідальність.

д) Формувати, розвивати і захищати неповторний генетичний код українців, їх національне «Я» та ідентичність, високу духовність і професійність особистості-боголюдини та їх найвищі цінності: історичні корені; мову; культуру; традиції; звичаї; релігію; мораль (чесність, справедливість, правду, гідність); духовність; домінування духовного над матеріальним; культ жінки-матері, сім'ї і родини; єдність людини, сім'ї і родини, нації і України; здоровий спосіб життя; історичну пам'ять родоводу кожного; культ ефективного господаря-виробника; єдність, злагода і мир в українців, повага і патріотичне ставлення до себе та Вітчизни. Бо поважають і шанують лише того, хто сам себе поважає.

е) Україна є спільним домом для всіх її громадян, який вони зобов'язані спільно і добросовісно будувати. Потрібно формувати єдність, злагоду і мир українців, повагу, патріотичне ставлення до себе, нації і Батьківщини та будувати монолітну національну громаду – активну державотворчу силу під спільним гаслом: «Бог, єдність і Україна понад усе!».

є) Навести і дотримуватися зразкового і жорсткого порядку, дисципліни, законності, справедливості, стабільності,безконфліктного розвитку та національних і міжнародних прав.

ж) Забезпечувати повну недоторканність природних свобод, прав, безпеки і найвищої влади людини. Права людини і права нації не повинні суперечити одні одним. Жорстко контролювати дотримання національних квот у всіх сферах життя.

з) Жорсткий контроль за дотриманням виробниками і торгівцями екологічної чистоти і найвищої у світі якості продукції, товарів і послуг без завдання ними шкоди довкіллю.

і) Розробляти і вдосконалювати високий рівень з новим світоглядом самоорганізації окремих громадян, повного самоврядування громад населених пунктів і абсолютного народовладдя в державі та активної участі кожного в управлінні нею.

к) В Україні повинна бути заборонена пропаганда всього, що руйнує психіку, душу і фізичне здоров'я людини.

л) Спрямування всіх ресурсів, потенціалу і можливостей всіх громадян, населених пунктів, України, діаспори, та інших держав на облаштування життя наших громадян та могутність держави за найвищими світовими стандартами.

м) Перераховані критерії дозволяють українцям самим, керуючись своїм розумом, визначати правильний напрям розвитку своєї держави, орієнтований не тільки на сьогодення, а й на прийдешні покоління, вдосконалюючи особистість, громаду, націю і державу та укріплюючи національний патріотизм, єдність народу, самоврядування і народовладдя принципово нового суспільного ладу високої духовності та економічної і військової могутності держави. Бо держава оцінюється не лише потужністю і досконалістю її зброї, а й рівнем культури мислення народу та захистом його природних свобод, прав, безпеки і найвищої влади.

Для реалізації Національної ідеї потрібно створити в державі всі необхідні умови і механізми: всі державні галузеві програми повинні звірятися на відповідність перерахованим критеріям; у всіх державних нормативно-правових актах і статутах всіх підприємств, організацій і установ першим розділом повинна бути Національна ідея України та відповідальність за її невиконання.

Департамент агропромислового розвитку Львівської ОДА запрошує на роботу

Департамент агропромислового розвитку Львівської обласної державної адміністрації оголошує конкурс на зайняття вакантної посади провідного спеціаліста сектору фінансового та організаційного забезпечення департаменту агропромислового розвитку обласної державної адміністрації.

Серед вимог до професійної компетентності кандидатів на зайняття посади державної служби категорії "В" (провідний спеціаліст): вища освіта за освітнім ступенем молодшого бакалавра або бакалавра, досвід роботи не обов'язковий, вільне володіння державною мовою. Вміння працювати з інформацією, вміння ефективної координації з іншими, здатність приймати зміни та змінюватись, вміння використовувати комп'ютерне обладнання, програмне забезпечення (Windows, MicrosoftOffice) та офісну техніку.

Для участі в конкурсі слід подати такі документи:

- копію паспорта громадянина України;
- письмову заяву на участь у конкурсі із зазначенням основних мотивів до зайняття посади державної служби до якої додається резюме у довільній формі;
- письмову заяву, в якій особа повідомляє, що до неї не застосовуються заборони, визначені частиною трерьою або четвертою статті1 Закону України "Про очищення влади" та надає згоду на проходження перевірки та оприлюднення відомостей стосовно неї відповідно до зазначеного Закону або копію довідки встановленої форми про результати такої перевірки;
- копії документів про освіту;
- посвідчення атестації щодо вільного володіння державною мовою;
- заповнену особову картку встановленого зразка із відповідними додатками;
- декларація особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за 2016 рік.;
- інші документи за бажанням претендента;

Термін прийняття документів до 22 грудня 2017 року.

Документи необхідно подати за адресою: 79020, м.Львів. проспект В.Чорновола, 57, 5-й поверх, каб.57.

Місце, час і дата проведення конкурсу: м.Львів. проспект В.Чорновола, 57, 5-й поверх, каб.57, 27 грудня 2017 року, початок о 10.00 год.

За додатковою інформацією звертатися за телефоном 255-05-57.

Джерело: www.loda.gov.ua

Львівський рибоохоронний патруль шукає працівників

Держрибагентство розпочинає процес реформування органу рибоохорони на Львівщині. Так до управління шукають 15 рибоохоронних патрульних, а також адміністративний персонал – заступника начальника відділу охорони водних біоресурсів «Рибоохоронний патруль» та начальника відділу матеріально-технічного забезпечення.

Рибоохоронний патруль є органом із якісно новими стандартами роботи. Його створено замість ліквідованих органів рибоохорони (рибінспекції), що були об'єктом численних нарікань з боку рибалок. Це використання європейського досвіду, сучасне оснащення та відкритість перед суспільством. Патрульні будуть набиратись на основі відкритого конкурсу, пройдуть фахове навчання, курси підвищення кваліфікації.

Для участі у конкурсі необхідно подати наступні документи:

Копію паспорта громадянина України.

Письмову заяву про участь у конкурсі із зазначенням основних мотивів для зайняття посади, до якої додається резюме у довільній формі.

Письмову заяву, в якій особа повідомляє, про те, що до неї не застосовуються заборони, визначені частиною третьою або четвертою статті 1 Закону України "Про очищення влади", та надає згоду на проходження перевірки та оприлюднення відомостей стосовно неї відповідно до зазначеного Закону.

Копію (копії) документа (документів) про освіту.

Оригінал посвідчення атестації щодо вільного володіння державною мовою.

Заповнену особову картку встановленого зразка.

Декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2016 рік.

Інформацію щодо посадових обов'язків, кваліфікаційних вимог можна переглянути за посиланням:

http://darg.gov.ua/_ogoloshennja_pro_provedennja_0_0_0_5213_1.html

Документи на участь у конкурсі приймаються за адресою: 79032, м. Львів, вул. Тернопільська 2а, до 16 год. 00 хв. 26 грудня 2017 року (включно).

За додатковою інформацією звертайтесь за номером телефону: (032) 270-41-88 (Громик Людмила Іванівна).

Конкурс на зайняття вакантних посад до рибного патруля відбудеться відповідно до вимог Закону «Про державну службу» у новій редакції, включатиме електронне тестування та співбесіду і буде максимально прозорим та зрозумілим для суспільства.

Джерело: www.darg.gov.ua

До уваги агропромислових виробників Львівщини

На базі ДУ «Львівська обласна фітосанітарна лабораторія» створено Відділ визначення посівних якостей насіння і товарних якостей садивного матеріалу, який отримав свідоцтво про відповідність системи керування вимірюванням № РЛ 128-17 видане 20 листопада 2017 року, яке засвідчує, що відповідає вимогам ДСТУ ISO 10012:2005 «Система керування вимірюванням. Вимоги до процесів вимірювання та вимірювального обладнання» та забезпечує технічну компетентність при проведенні вимірювань.

Визначення посівних якостей насіння і товарних якостей садивного матеріалу здійснюється на вимогу споживача або суб'єкта господарювання. Під час аналізу зразків визначається сукупність показників, що характеризують придатність насіння до сівби. Задля чого використовують єдині методи та лабораторно-технічні засоби, єдина термінологія і нормативна документація згідно ДСТУ 4138-2002 та іншого чинного законодавства України.

Фахівцями лабораторії проводяться дослідження насіння та садивного матеріалу на відповідність вимогам ДСТУ 4138-2002 за такими показниками:

- аналізування чистоти і відходу насіння;
- аналізування схожості та енергії проростання;
- аналізування вологості насіння;
- аналізування маси 1000 насінин.

Розцінки встановлено згідно постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 року №1348 "Деякі питання надання послуг Державною службою з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, органами та установами, що належать до сфери її управління" та наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України № 96 від 13.02.2013 року.

За результатами випробування на посівні якості насіння та товарні якості садивного матеріалу видається протокол випробувань.

Контакти: *ДУ «Львівська обласна фіто санітарна лабораторія»*
м. Львів, вул. Д. Вітовського 18,
тел.:(032)-260-08-45
e-mail:lab.nasinnja.lviv@ukr.net

Джерело: www.consumer.lviv.ua

Закупівельні ціни, в тому числі на внутрішніх елеваторах, станом на 15.12.2017 р.

	Пшениця 2кл	Пшениця 3кл	Пшениця 6 кл	Кукурудза
	$ / Грн	$ / Грн	$ / Грн	$ / Грн
Транс-Сервіс				150/4830
Веселий Кут	170/5480	168/5400	165/5320	149/4800
ТІС	172/5540	170/5475	167/5380	150/4830

Джерело: www.agroprosperis.com

Джерело: www.2018.agroport.ua/lviv/en/

Оптові ціни на продукцію (станом на 15.12.2017 р.) (1 кг/ грн.)

ПРОДУКТ	мінімальна	середня	максимальна
ПРОДУКЦІЯ РОСЛИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
Капуста пекінська	6,00	7,00	8,00
Капуста броколі	25,00	30,00	35,00
Капуста білоголова	1,50	1,60	1,80
Капуста цвітна	18,00	24,00	30,00
Картопля стандарт	3,00	3,20	3,50
Морква	3,00	3,40	3,80
Буряк	3,50	4,00	4,50
Квасоля біла	17,00	21,00	25,00
Огірок тепличний	35,00	36,50	38,00
Помідор тепличний	37,00	37,00	37,00
Гарбуз	6,00	6,50	7,00
Селера корінь	35,00	35,00	35,00
Цибуля ріпчаста жовта	3,00	3,20	3,50
Часник	25,00	37,50	50,00
Редька біла	6,00	6,00	6,00
Салат	40,00	40,00	40,00
Гриб печериця	24,00	26,50	29,00
Груша	15,00	22,00	29,00
Чорнослив без кісточки	48,00	56,50	65,00
Яблуко Айдаред	9,50	10,20	11,00
Яблуко Гала	10,00	10,50	11,00
Яблуко Муцу	14,00	14,50	15,00
Яблуко Ліголь	10,50	10,80	11,00
Яблуко Голден	9,50	12,20	15,00
ПРОДУКЦІЯ ТВАРИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
Індиче стегно	90,00	90,00	90,00
Куряче філе	80,90	81,40	82,00
Щука жив.	85,00	90,00	95,00
Короп жив.	58,00	59,00	60,00

Складено за даними ТОВ "РСП "Шувар"

Назва заходу	Дата проведення	Місце проведення	Детальніша інформація
Семінар «Сонячна енергетика – нові можливості аграріїв для інвестування та капіталізації активів»	22 грудня 2017 р.	м. Київ, Офіс компанії "Бейкер Тіллі Україна", вул. Фізкультури, 28	www.bakertilly.ua
Конференція «Живлення рослин. Інноваційні агротехнологічні рішення»	30-31 січня 2018 р.	Київська обл., Києво-Святошинський р-н , с.Мощун, вул. Лісова, 1, Комплекс "Пуща Лісова"	www.a-tera.com.ua
17 Міжрегіональна спеціалізована виставка «Агро Тех Сервіс 2018»	13-15 лютого 2018 р.	м. Запоріжжя, ВК "Козак Палацтадель Інн", вул. Грабовського,11	www.expo.zp.ua
8 Міжнародна виставка ефективного тваринництва та птахівництва «Agro Animal Show»	21-23 лютого 2018 р.	м. Київ, Міжнародний виставковий центр, Броварський пр-т,15	www.animal-show.kiev.ua/uk
8 Міжнародна виставка ефективного тваринництва та птахівництва «Овочі. Фрукти. Логістика»	21-23 лютого 2018 р.	м. Київ, Міжнародний виставковий центр, Броварський пр-т,15	www.freshexpo.kiev.ua
17 Національна виставка агротехнологій «Агропром»	28 лютого – 2 березня 2018 р.	м. Дніпро, вул. Нижньодніпровська,1	www.expometeor.com
Зарубіжні події			
П'ята конференція Organic Processing Conference	16-17 січня 2018 р.	Нідерланди, м. Зволле	www.ifoam-eu.org
Міжнародна виставка «Fieragricola»	31 січня- 03 лютого 2018 р.	Італія, м. Верона	www.www.fieragricola.it/en
Міжнародна виставка «Fruit Logistica 2018»	07-09 лютого 2018 р.	Німеччина, м. Берлін	www.fruitlogistica.de/en

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ ВИДАННЯ:

МУЗИКА П.М. – ГО "ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА" (ГОЛОВА РЕДКОЛЕГІЇ); **СТЕФАНИШИН І.М.** – ТОВ "РСП "ШУВАР" (ЗАСТ. ГОЛОВИ РЕДКОЛЕГІЇ); **ВУЙЦИК І.М.** – ГО "ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА" ; **ПАНЬКІВ І.Я.** – БО "ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ДОРАДЧА СЛУЖБА"; **ДОМАНСЬКИЙ.А.Я.** – ГО "ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА"; **СОЛОМОНКО Д.О.** – ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО (ВИПУСКОВИЙ РЕДАКТОР).

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ : М. ЛЬВІВ, ВУЛ. ЗАЛІЗНИЧНА, 16, 2-Й ПОВ., ТЕЛ./Ф. +38 (032) 294-84-03, + 38(067) 803-60-32

ПЕРІОДИЧНІСТЬ ВИДАННЯ: ДВА РАЗИ НА МІСЯЦЬ

ПОБАЖАННЯ ТА ЗАУВАЖЕННЯ ДО ЗМІСТУ ЕЛЕКТРОННОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮЛЕТЕНЯ «ВІСНИК АГРОФОРУМ» ПРОСИМО НАДСИЛАТИ НА E-MAIL: LVIVAGRI@GMAIL.COM